

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.774/2010/ 6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla **(pártfogó ügyvéd neve)** által képviselt **(felperes neve, címe)** szám alatti lakos felperesnek - **(alperes neve, címe)** szám alatti lakos alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és kártérítés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2010. augusztus 26. napján kelt 8.P.20.697/2010/4. számú ítélete ellen a felperes 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000,- (huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett másodfokú eljárási illetéket, valamint a felperest képviselő **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéddíját az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes a sérelmére a perben nem álló **(személy neve)** által elkövetett életveszélyt okozó testi sértéssel okozott egészségkárosodás miatt keresetet terjesztett elő a Kecskeméti Városi Bíróságon P.21.549/2006. szám alatt. A Kecskeméti Városi Bíróság bíráinak elfogultsági bejelentése folytán - amelynek indoka az volt, hogy a felperes az ezen bíróságon folyó számos ügyében a bíróságot, a bírósági dolgozókat és azok munkáját becsületsértő kifejezésekkel illette -, a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság került kijelölésre, ahol a P.20554/2006. számú ügyben **(személy neve)** alperes

jogi képviselőt a jelen per alperese látta el. E perben a felperes nem vagyoni kártérítésre irányuló igénye alátámasztásaként csatolta az általa a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza alperes ellen kártérítés iránt a Kecskeméti Városi Bíróság előtt folyamatban volt 14.P.20.800/2000. számú perben szerzett orvosszakértői véleményt. Az alperes 2007. december 4. napján előterjesztett előkészítő iratában arra hivatkozott, hogy a részére megküldött orvosszakértői véleményből szerzett tudomást a felperes kórház ellen indított peréről, indítványozta, hogy a bíróság szerezzen be adatokat a Kecskeméti Városi Bíróságtól a felperes keresete alapján indított perek számára és jogcímére vonatkozóan, miután „felmerült a perben, hogy a felperes notórius pereskedő”. Ezt alátámasztó adatként hivatkozott az említett peres eljárásra, továbbá arra, miszerint az orvosszakértői véleményből kitűnően a felperesnek 1992-ben, illetve 1995-ben a perbelihez hasonló verekedés miatt voltak egészségügyi problémái, amelyek valószínűleg perrel folytatódtak. Kiemelte továbbá, hogy a szakvéleményből kitűnően a felperes rendőrökkel is összetűzésbe került, amelynek során a karja eltört, valamint, hogy az érintett per irataiban utalás történik a felperes által kezdeményezett több peres eljárásra. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes „egy kötekedő alak, aki ezáltal többekkel kerül haragos állapotba és folyamatosan ez az állapot az, ami lelki életét károsan befolyásolja”. Ezt követően a 2008. január 17. napján kelt beadványában kifejtette azzal kapcsolatos álláspontját, miszerint azok a panaszok, amelyekre a felperes a nem vagyoni kártérítés iránti igényét alapozza, nem kizárólag a perbeli bűncselekmény következményeként alakultak ki. Megemlíti a felperes életkorát, lehetséges betegségeit, továbbá utal arra „életvitele tekintetében meg kell említeni alkoholizálását”, majd leírja, hogy a perbeli verekedés alkalmával a vizsgálatok során több helyen rögzítették, hogy a felperes jelentős alkoholos befolyásoltság alatt állt, a szakértői vélemény tartalmazza, hogy alkoholmérgezéses állapotban volt.

A felperes jelen ügyben a Kecskeméti Városi Bíróságon terjesztette elő keresetlevelét, ahol az P.23043/2008 ügyszám alatt került lajstromozásra. A Kecskeméti Városi Bíróság bíráinak elfogultsági nyilatkozataira figyelemmel a Bács-Kiskun Megyei Bíróság az eljárás lefolytatására a Kunszentmiklósi Városi Bíróságot jelölte ki, amely bíróság az ügyben P. 20158/2009/15 szám alatt ítéletet hozott. Az ezen ítélet ellen előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Pf.22.468/2009/6. számú végzésével a Kunszentmiklósi Városi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, a pert megszüntette és elrendelte a per iratainak áttételét a kereset elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Bács-Kiskun Megyei Bírósághoz.

Pf.II.20.774/2010/ 6. szám

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, miszerint az alperes azzal, hogy őt a beadványaiban „notórius pereskedőnek”, „kötekedő alaknak” nevezte, továbbá azt állította, hogy alkoholizáló életmódot folytat, megsértette a jóhírnévhez, becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait. A valótlan állítások a lakókörnyezetében, családjában őt kedvezőtlen színben tüntették fel, amely miatt erkölcsi kár érte, ezért nem vagyoni kártérítésként 400.000,- Ft megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint az általa képviselt ügyfél érdekében, a rendelkezésére álló információ alapján fejtette ki védekezését, rámutatva arra, hogy a felperes által hivatkozott pszichikai sérelem kialakulásában nem csupán a bántalmazás, hanem egyéb, az ott hivatkozott és felperes által sérelmezett körülmények is közrejátszhattak. Ugyanakkor álláspontja szerint a per tárgyát képező kifejezések véleményt fogalmaznak meg, és azok nem jogsértőek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli kijelentések véleménynek minősülnek, amelyek ugyan kedvezőtlenek a felperesre nézve, de kifejezésmódjukat illetően nem lépik túl a szabad véleménynyilvánítás társadalmilag elfogadott határait, így jogsértést nem alapoznak meg.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, annak keresete szerinti megváltoztatása iránt. Álláspontja szerint az alperesi beadványban tett kijelentések becsületsértő jellegűek, miután ránézve megalázó, bántó, lealacsonyító tartalmat hordoznak, másrészt valótlanok is, hiszen ő nem notórius pereskedő, illetve nem is alkoholizál, inni nem szokott és soha életében nem ittasodott le. Véleménye szerint az is megállapítható, hogy a jogsértéssel nem vagyoni hátrányt okozott az alperes, hiszen e kijelentései folytán mások általi megítélése romlott. Ez pedig megalapozza nem vagyoni kártérítés iránti igényét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint a felperes keresete nem terjed ki az „életvitele tekintetében meg kell említeni alkoholizálását” kitételre, ezért annak vizsgálata a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés tilalmába ütközik. E kifejezés alatt a felperes káreseménykori alkoholos befolyásoltsága értendő, amely a peradatok alapján bizonyított.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló, azonban kifejtett jogi indokaival az ítéletábra nem ért egyet az alábbiakra tekintettel:

A per tárgya az alperes előkészítő irataiban szereplő felperes által sérelmezett - a tényállásban rögzített - három kifejezés. Alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a felperes alkoholizáló életmódjára utaló közlések vizsgálata a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés tilalmába ütközik. Tény, hogy a felperes Kecskeméti Városi Bíróságon P.23.043/2008. szám alatt előterjesztett keresetében e kijelentés nem szerepel, azonban a kijelölés folytán eljáró Kunszentmiklósi Városi Bíróság előtt 9.P.20.158/2009. számú perben a 2009. szeptember 8. napján tartott tárgyaláson készült 7. sorszámú jegyzőkönyvből kitűnően a felperes személyes meghallgatása során felsorolta az alperes beadványaiban szereplő általa sérelmezett kijelentéseket, amely között a fentiekben írt közlés is szerepel (3. oldal 3. bekezdés). Miután a bíróság a fél nyilatkozatait nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe (Pp. 3. § (2) bekezdés), az elsőfokú bíróság a felperes előadását helyesen értékelte úgy, hogy a felperes keresetét kiterjesztette az alkoholizáló életmódra utaló alperesi kijelentésre, s arra vonatkozóan is kérte a jogsértés megállapítását, továbbá annak szubjektív jogkövetkezményeként az alperes nem vagyoni kártérítés fizetésére kötelezését. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszerűen bírálta el a felperes ezzel kapcsolatos keresetét, és az ezt támadó fellebbezés sem minősül a Pp. 247. §-ába ütköző keresetváltoztatásnak, amelynek vizsgálatára a másodfokú eljárásban nem kerülhetne sor.

A jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértését különösen a más személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állítása, híresztelése vagy való tény hamis színben történő feltüntetése valósítja meg (Ptk. 78. § (2) bekezdés). A vélemény, a bírálat, az értékítélet akkor jogsértő, ha valótlan tényállítást tartalmaz, a valóságot hamis színben tünteti fel, vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, lealázó (BH. 1993/89., BH. 2003/407/II., BDT. 2007/1701. Komplex Jogtár). Ennek megfelelően a fellebbezés elbírálása során az ítéletábrának elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesi beadványokban megfogalmazottak tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek.

A tény a való világ része, annak valamely objektív - az emberi tudattól független - mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni,

rámutatott „különbséget kell tenni a tényállítások és az értékítéletek között abban a tekintetben, hogy míg a tények fennállása bizonyítható, addig az értékítéletek valóságtartalmának bizonyítása általában lehetetlen, az ilyen követelmény előírása sérti a véleményalkotás szabadságát". Vitás esetben tehát a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, tény, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény.

A fenti szempontok alapján vizsgálva a per tárgyává tett kijelentéseket, a „notórius pereskedő” és a felperes alkoholizáló életvitelére vonatkozó kijelentések tényállításnak minősülnek. A notórius pereskedő kifejezés azt a személyt jelöli, aki nagy számú pert indít az őt ért vélt vagy valós sérelmek orvoslása érdekében, ezért megrögzött, hírhedt pereskedő. A kifejezés ezen jelentéstartalmát a perek eredményessége, a perindító fél követeléseinek megalapozottsága nem befolyásolja.

Az alkoholizáló életmód rendszeres, az általános társadalmi megítélés szerint szokásosnak tekinthetőhöz képest nagyobb mértékű alkoholfogyasztást feltételez.

Mindkét tényállítás sértő jelentéstartalmú, ezért személyiségvédelmi igényt alapoz meg, ha valótlan. A tényállítások valóságát a személyiségvédelmi perekben az állításokat megfogalmazó félnek - jelen esetben az alperesnek - kell bizonyítania (BDT. 2005/1277., BDT. 2007/1694. számú eseti döntések Komplex Jogtár).

A notórius pereskedésre vonatkozó tényállítás valóságtartalma a peradatok alapján bizonyított. A felperes a Kunszentmiklósi Városi Bíróság előtt 9.P.20.158/2009. számú perben tett nyilatkozatában maga sem tagadta, hogy nagy számú pert indított, s ezt támasztja alá az a körülmény is, miszerint a Kecskeméti Városi Bíróság bírának elfogultsági nyilatkozata utalt a felperes e bíróságon folyó számos perére, s a Kecskeméti Városi Bíróság előtt 14.P.20.800/2000. számú perben készített orvosszakértői vélemény is a felperes által kezdeményezett peres eljárásokra tartalmaz utalást. Mindezek alapján az alperes ezzel kapcsolatos tényállítása valós, ezért a jogsértés nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem folytatott le bizonyítást az alkoholizáló életmóddal kapcsolatos tényállítás valóságát illetően. Ezt az ítéletábra a másodfokú eljárásban az alperes által felajánlott tanúbizonyítás foganatosításával pótolta. A másodfokú eljárásban meghallgatott **(tanú 1., 2. neve)** tanúk egyaránt alátámasztották vallomásukban, hogy a felperes rendszeresen látogatott vendéglátóhelyeket, ahol alkoholt fogyasztott, és ilyenkor időnként ittas állapotba is került. Bár az orvosszakértői vélemény csupán a konkrét esetre vonatkozó jelentős alkoholos befolyásoltsággal kapcsolatos adatot tartalmaz, a fentiek alapján az alperesi tényállítás valósnak bizonyult, ezért a jóhírnév megsértése e vonatkozásban sem állapítható meg.

Azzal egyetért az ítéletábra, hogy a „kötekedő alak” kijelentés véleménynyilvánításnak tekintendő. A véleménynyilvánítás joga az Alkotmányban biztosított alapjogok egyike, abban az esetben tölti be társadalmi rendeltetését, ha kellően megalapozott, helyesen tükrözi a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, ha az értékelés, bírálat megtartja a gondolkodás és az ítéletalkotás szabályait. A szabad véleménynyilvánítás joga csak annyiban és akkor korlátozható, amennyiben az másik alapjog érvényesítése és védelme

érdekében feltétlenül szükséges. Ilyen másik védendő alapjog lehet a jóhírnévhez való jog (36/1994. (VI.24.) AB. határozat). Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az említett kijelentés kifejezőmódjában nem lépi túl a véleménynyilvánítás szabadságának fentiekben írt alkotmányos korlátait, tényalapjában is bizonyított, hiszen az tény, hogy a felperes nagyszámú peres eljárást kezdeményezett, többször élt feljelentéssel (**tanú 2. neve/** vallomása), mindebből okszerűen vonható le következtetés a sérelmezett vélemény valós tényalapját illetően, így az személyiségvédelmi igényt nem alapozhat meg.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - fentiekben részletezett eltérő jogi indokok alapján - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perkötségének megfizetésére, amely 5.000,-Ft útiköltséget és a Legfelsőbb Bíróság PK. 152. számú állásfoglalása figyelembevételével meghatározott ügyvédi munkadíjat foglalja magában. A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket, valamint a képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját a Pp. 84. § (1) bekezdése, és a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján, a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

S z e g e d , 2011. április 27.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró